

Hälsning från himlen!

Heaven tourism. De påstår sig ha dött, kommit till himlen och sedan återvänt till de levande. Himmelsturism har blivit en lysande affär. Inte för resebolagen, men i bok- och filmbranschen.

TEXT: DAVID BERJLUND

BERÄTTELSER OM himmelsbesök är inget nytt, men under 2000-talet har de blivit en kommersiell genre. "Heaven tourism" kallas den i USA, och storsäljaren är *Himlen finns på riktigt*, om fyraårige Colton Burpos himmelsbesök. Den låg 59 veckor på New York Times bästsäljarlista. Över 10 miljoner böcker har sålts, 60 000 i svensk översättning. Det är mycket, för vilken bok som helst.

Sexårige Alex Malarkeys himmelsresa blev också en succé, som bok och film. Som många andra berättelser handlade det om en dödsolycka och om hur han fördes till himlen av änglar. Men i år, 16 år gammal, sa han: "Jag dog inte. Jag kom inte till himlen."

Lögn alltså – eller påhitt, man får vara snäll mot en sexåring som blivit allvarligt skadad i en trafikolycka och drar en vals.

MÅNGA BERÄTTELSER kommer från barn. Men *Min tid i himlen* skrevs av den vuxne, amerikanske pastorn Richard Sigmund. Den presenteras av förlaget som "ett detaljrikt vittnesbörd om himlens verklighet". Richard Sigmund själv är på sätt och vis modest: han kan inte förklara så mycket, skriver han, utan berättar bara vad han såg. Det är å andra sidan inte lite, och detaljrikt är det minsta man kan säga.

Richard dör i en bilolycka och kommer alltså till himlen. Den ligger ovanför mol-

Dör gör man bara en gång, det här är snarare upplevelser i dödens gränsland.

nen och är en väldig planet. Husen där har spiror, valv och pelare, det mesta är gjort av guld, diamanter och kristall. Juicen är supergod, alla sjunger jättefint – byggnaderna också! – barnen är smartare än på jorden och "det finns inga dåliga hårdagar i himlen".

Det är smaker och material, väldigt fysiskt och konkret, i en hallucinatorisk mix av science fiction och Disneysaga. Det finns klädaffär och bank, och från balkonger kan man se ner till jorden. Själv betraktar Richard Sigmund hela universum, stående på dess kant.

Framför allt träffar han Jesus. De kramas.

Himlen är kärlek och värme, ingen död och smuts finns, bara belöningar – för den som kommer dit. För i den här skildringen är det lika självklart att bara vissa kvalar in som att helvete, djävul och demoner finns, i fysisk, konkret form. Budskapen är insprängda: lydnad inför Gud är det viktigaste av allt, säger änglarna – då måste det ju vara så?

Störst av allt det jätttestora i himlen är Gud själv. Richard kommer till Guds tron, som är hundratals mil bred, men ser aldrig Gud riktigt tydligt. "Utom en av hans fötter. Hans fot verkade lika stor som hela Amerika."

MARIEANNE EKEDAHL är sjukhuspastor och docent i religionspsykologi vid Uppsala universitet.

– Så här tänker sig inte de flesta himlen, inte i dag, jag tror det är en smal fåra. För de flesta står himlen mer för att det finns något bortom döden, säger hon.

Kanske, resonerar hon, kan berättelserna om himmelsbesök skapa trygghet och mening. Ungefär som nära döden-upplevelser, som ofta gör att människor slutar vara rädda för döden.

– Fast i nära döden-upplevelser handlar det ofta om att man färdas i en tunnel, mot ett ljus, kanske möter en gestalt. Det är en upplevelse man ofta behåller för sig själv. Det här är något annat, det blir sensation, man använder det kanske för att dra folk till sin kyrka och den här boken verkar bli en del av predikandet, säger MarieAnne Ekedahl.

Själva upplevelserna är hon noga med att inte ifrågasätta. Däremot påståendet att man faktiskt dött, och kommit tillbaka.

– Det är väldiga anspråk, för ingen som

har varit död har ju kommit tillbaka, det är en missuppfattning om var man varit någonstans.

DÖR GÖR man bara en gång, det här är snarare upplevelser i dödens gränsland, säger MarieAnne Ekedahl. Ligger man sövd eller i koma kan det hända saker i hjärnan, och bilderna som dyker upp färgas av tankar och föreställningar man redan har.

Joakim Sunesson är förläggare på Semnos förlag i Värnamo, som har gett ut *Min tid i himlen*. De tänkte att den kunde vara inspirerande, säger han.

Står ni för innehållet i boken?

– Det är en subjektiv livsberättelse såklart. Vi utgår från att författaren är ärlig i sina intentioner och berättar det han har upplevt, men budskapet får författaren stå för, säger Joakim Sunesson.

När jag frågar om den kritik som finns mot himmelsskildringarna, inte minst från kristna debattörer, säger Joakim Sunesson att böckerna säljer miljonupplagor – "så det kanske är fler som tycker om dem".

SEMNOS, SOM andra förlag, ger förstås ut sådant man tror kan sälja, och *Min tid i himlen* har tryckts i flera upplagor.

– Det verkar finnas ett intresse för sådana här berättelser, och de läses både av människor med en kristen tro och av andra, säger Joakim Sunesson.

När Richard Sigmund återvänt från de döda kom det mer folk till hans gudstjänster, berättar han i boken. Senare sa han i en radiointervju att Jesus sagt att han skulle komma tillbaka till jorden medan Richard var där.

Richard Sigmund dog 2010. n

i korthet

Sitcom mot islamofobi

En soffra rakt framför kameran. En knasig pappa i stickad tröja. Det mesta ser ut som en vanlig sitcom i humorsajten *Funny or Dies* senaste satsning. *Halal in the Family* handlar dock om en muslimsk familj, som givetvis är mer helamerikansk än sina amerikanska grannar. Syfte: Att bekämpa fördomar med humor och satir. Resultatet är roande, men den stundtals yxiga tonen påminner också om hur utbredd islamofobin är over there.

Glutenfri konst

van Gogh's vetefält utan vete, Pulp Fiction utan hamburgare, Jeff Koons tårta utan ... eh, tårta. På sajten *The Gluten Free Museum* kan konst- och filmhistoriens klassiker skådas i kolhydratfri version. En skämtsamt blinkning till diet- och hälsohysterin? Eller en tankeväckande kommentar till de som tycker att kulturhistoriska samlingar ska följa samtidens ideologi? Välj själv.

Protestmarsch till Paris

Vandringssugen men utan semesterplaner? Prästen Emma Thorén efterlyser pilgrimer som vill vandra med henne under delar av sträckan Uppsala-Paris. Själv kommer hon gå hela, för att sätta press på makthavarna inför klimatoppmötet i december. Hon är inte ensam, med Paris som mål pilgrimsvandrar klimatengagerade människor från en rad länder. Svenska kyrkan arrangerar även en mindre ekovandring med start i Uppsala 10 juli. Den når Lund 10 september.

Första existentiella världskongressen

Existentiell terapi är ett växande arbetsfält som vill förena psykoterapi med existentiella praktiker och perspektiv. 14-17 maj hölls den första världskongressen i London, med experter och författare från hela världen. Tema: Frihet, ansvar och varats mening. Arrangör var New School of Psychotherapy and Counseling.

30 procent av alla arbetare gjorde ingen semesterresa i fjol.

30

procent av alla arbetare gjorde ingen semesterresa i fjol. Bland tjänstemännen hade 14 procent stannat hemma, visar siffror från LO.

LUKRATIV PARADISDRÖM

PÄRLEPORTEN

Änglar, guld och läckra juicer. I berättelserna är himlen platsen där allt gott finns i obegränsad mängd. Antingen det gäller gränslös kärlek eller materiellt överflöd.

STORSÄLJARE

Heaven Tourism är en kommersiellt framgångsrik genre. Storsäljaren *Heaven is for real* låg 59 veckor på New York Times bästsäljarlista.

STÅRFÄST

Flera av de barn som berättat om hur de dött och kommit till himlen har senare tagit tillbaka sin historia. Colton Burpo står dock fast vid det han en gång upplevde som 4-åring.

